

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.—
za polu leta „ 3.— „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbo brez priložene naročnine se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se račune po 8 nov. vsrca v petito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob koncu drugega četrletja vabimo svoje naročnike, da pravočasno ponovno svojo naročbo in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni, in napočila je doba, ko narod slovenski krvavo potrebuje neodvisnih glasil, zahtevajočih prava naša, ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-bodi odnosajih brezobzirno zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gmojne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . gl. 6.—
za polu leta „ 3.—
za četrt leta „ 1.50

Uredništvo in upravnštvo.

Jasen program.

Tri desetletja so pretekla, odkar je v Avstriji padel absolutizem in je ta država postala konstitucionalna država. Za blagor in svobodo narodov vneti naš vladar odpovedal se je velikim pravicam postavodaje, ter je je odstopil narodom samim. Po takem so narodi sami — seveda po svojih izvoljenih poslancih — postavodajni činitelj. Logiška posledica temu je, ali bi morala biti, da je parlament nad vlado. Tako razmerje je postulat prave, resnične ustavne države. Z ozirom na to je jako zanimiva izjava, koju smo nedavno čitali v oficijozni „Montago-Review“; velevažna pa posebno zato, ker nam označuje pota, po kojih hoče i nadalje hoditi ekscelencija grof Taaffe.

Markantnejši stavki v tej izjavi so nastopni: „Grof Taaffe se lahko prostovoljno umakne s pozorišča, ako se uveri,

da ne more nič več storiti za državo. A trenotek ta še ni blizo; ne da bi to bila želja g. ministra-predsednika, ampak posebni odnošaji države ne dopuščajo tega. Kdor se more postaviti na višje stališče — da mu ne motijo vida strankarske koristi —, ta mora pripoznati, da je grof Taaffe vodil krmilo s trdno roko v jako trdih časih.

Era Taaffejeva je politički najliberalnejša ter najzdravejša v gospodarskem pogledu v vsej zgodovini Avstrije. Od leta 1879. sem je grof Taaffe nositelj avstrijske politike. On sam in nikdo drugi. A on ni bil nikdar strankar. Najprvo si je izbral sotruidnike iz vseh strank; potem pa, ko so se umaknili Nemci, iz frakcij na desnici; pozneje je posegel globlje in globlje po birokraciji; in danes so v njega kabinetu zastopane sicer zopet vse stranke, toda prave vladne posle opravljajo večinoma le ministri, došli iz krogov uradništva. Načelniki posamičnih oddelkov morejo sicer naglašati svoje menenje v ministerskem svetu, ali politiko skupne vlade zastopa le grof Taaffe. Njegovo stranko sestavljajo vse zmerne, avstrijsko misleče frakcije državnega zbora; njegovo večino sestavljajo vsi oni, ki žele, da se Avstrija razvije v ustavnem zmislu. Se svojim programom ne more biti gospod ministerski-predsednik prostrežljiv nijedni posamični stranki. Kdor ne služi posamičnim strankam, se izogiblje laglje grehom: svojim lastnim, kakor tudi takim, v katere ga hočejo zapeljati drugi.“

Čitajoči to vladno enunciacijo, švigale so nam razne misli po glavi, v prvi vrsti pa nas je mučilo vprašanje: smo-li v resnici ustavna država?

Po imenu smo, na tem ni dvojiti. Smo-li pa tudi po duhu? Veljajo-li tudi pri nas stroga konstitucionalna načela, osobito kar se dostaje razmerja mej parlamentom in vlado. Je-li parlamenat nad

vlado, ali vlada nad parlamentom? In dalje ko smo premišljali, bolj in bolj se nam je urivalo prepričanje, da pri nas niso še prešla v mero in kri ustavna načela.

Tako je tudi. Često smo že naglašali, da pri nas se ne vlada strogo po konstitucionalnih načelih. Istina ta nam pojasnjuje elasticiteto in čudovito gibčnost grofa Taaffe-a, s katere pripomočjo se tako lahko akomoduje vsakemu položaju in s katere pripomočjo se je izvil dosedaj iz vsake, še tako težavne krize. Gotovo pa je tudi to, da ne bi mu šlo vse tako lahko izpod rok, ako bi se držali strogo ustavnih načel, to je, ako bi bil parlamenat nad vlado in ne vlada nad parlamentom.

Grof Taaffe plaval je dosedaj „nad strankami“. Tega programa hoče se držati tudi v bodočnosti. Z drugimi besedami: skušal bode storiti vsem prav, ali pa — no b e n e m u. In vse kaže, da mu posebno ugaja ta poslednji efekt, kajti gola resnica je, da danes ni zadovoljna nobena stranka. Vladi poslušna glasila proslavljajo sicer to metodo kot kvintesenco vladarske modrosti. Ako tožijo Nemci, tolažijo jih, da Slovani tudi tožijo. Ako se pritožimo mi, pa nam odgovarjajo: vidite, kako pravični smo proti vam, da se zbok tega vedno pritožujete — Nemci. To zares divno metodo je kaj lepo označil g. drž. poslanec Spinčić pri obnem zboru „Edinosti“. Ta metoda odgovarja pač namenom „des Weitergefretens“ — kakor se je baje nekoč izrazila vedno vesela ekscelencija —, sicer pa moramo zanikati odločno, da bi tak način poslovanja mogel pospeševati ugled konstitucionalnih načel. Že trditev, da je v kabinetu grof Taaffe sam — in nikdo drugi — nositelj avstrijske politike, je značljiva, ker priča, da pri nas ustava in parlamentarizem še nista vzrastla iz otroških čevljev. Tudi na trditev, da je era Taaffejeva najliberalnejša v političkem pogledu, imamo pri rokah zelo točen, a tudi rezek odgovor. Toda pustimo to za danes.

ranega groba,“ odgovori vsa v solzah dobra mamka. Dalje ni mogla; šla je v bližnjo sobo, od koder smo slišali še dolgo časa stok.

Nastane zopet smrtina tišina v naši sobi. Poznalo se je vsem, da jim je hudo pri srcu, nič manj ni bilo meni.

„V kleti hranim sodčka vina že več let,“ začne Stankov oče, „jednega načnem, rekel sem, kadar mi pripelje sin Tinče nevesto v hišo, družega pa, kadar mi prideta vidva domov. Mislil sicer nisem nikdar, ko prideta posloviti se, ampak kadar prideta na počitnice, tedaj trčimo skupaj.“ Izgovorivši te besede, gre v klet in kmalo je stala pred nami na mizi velika steklenica izvrstnega, starega vina.

Dasi je bil Stanko najobčutljivejša duša na svetu, vender je znal premagovati najbolj, vsaj navidezno, vse notranje bolečine. Ko mu napolni Tinče kozarec, vstane in začne blizo tako-le:

„Težko mi je pri srcu, ko se poslavljam m o r d a zadnjič od kraja, kjer mi je tekla zibelka, ko gledam m o r d a zadnjič v oko svojim roditeljem. Vem, kakor trpim jaz sedaj, trpite tudi Vi, ko vidite odhajajočega sina, oziroma brata. Hudo in bridko nam je vsem pri slovesu.

A koliko huje mora biti onim sinovom, kateri vejo, da se ne povrnejo nikdar več k svojim roditeljem, ko jih žene zvezane kruti sovrag in nimajo niti toliko časa, da bi poljubili svoje ostale?! Kolkoliku huje mora biti onim roditeljem, kojim ukrade krvoločnež nedolžnega otroka in ga razseka pred njimi na kose, a oni ne morejo uslišati na pomoč kličočega otroka, ne morejo mu pomagati?! Kolkoliku huje mora biti onim devicam, koje odpelje sovrag v robstvo, ko vejo, da bodo morale živeti v nečistosti, a svojim materam ne morejo reči niti z Bogom?! Kolkoliku huje mora biti pri srcu oni materi, katero ukradejo iz rok malim otročičem in mesto da bi jej pustili ljubljence v naročju, raztrgajo ga pred njo na kose, da oškropi gorka kri njeno obleko in mesto da bi poljubila mrtvo truplo pokojnega soproga, odseka krvoločnež od mrtvega telesa glavo in jo jej natakne na kol!?”

Se solzami v očeh govoril je Stanko; zapazil ni matere, ki je vstopila.

„Takim revežem, tem nesrečnejšem greva pomagat se Stipetom,“ nadaljuje Stanko, „za naše brate hočeva žrtvovati to malo moč, to malo krvi, kar je imava. Črnogorec je naš krvni brat in bi ne bila

„Trierer Zeitung“ je rekla o gori navedeni izjavi znanega oficijoznega lista, da je v njej obsežen jasen program — Klare Program. O jasnosti tega programa se nočemo pričkati. Drugo uprašanje pa je: ali odgovarja ta program interesom države, ali pridemo po tem programu kedaj do toli zaželjenega miru mej posamičnimi narodi te države? Je-li to primeren program, ki provzroča, da je nezadovoljnost v permanenti mej vsemi strankami? Mi menimo, da ne! Priznavamo sicer radi, da je pri nas položnje veliko težavnejše, nego v drugih jednoličnih državah: razpor mej narodnostmi je vsakako veliko nasprotje razvoju ustavnih načel. Koliko vznemirjenja je že bilo mej Nemci radi Čehov in radi nas Slovencev. Ako nam vlada danes izpolni najskromnejšo zahtevo, to je krik, da je groza. Ako nam jutri kaj privoščijo, je že zopet ista komedija. To je pač britka ironija za nas Slovence, da vedno vpijejo o nezasišanih koncesijah, dočim v resnici ne dobimo čisto nič; k večem da nam privoščijo tu pa tam kako malenkost, katero pa moramo smatrati kot danajski dar, kajti takim „koncesijam“ je le ta namen, da bi pozornost našo odvrnile od glavnih točk našega programa. A mi ne smemo žrtvovati celokupnega programa postranskim stvarjem na ljubo. Ta nakana je izražena v programu sedanjega zistema — v tem pogledu je ta program zares jasen. Primeren pa ni, ker nas izvestno ne privede do miru in sporazumljenja.

V dosego sporazumljenja in mejsebojnega miru nasvetovali bi mi povsem primeren in tudi jasnejši program. Vlada naj se postavi na podlago obstoječih temeljnih zakonov ter naj izvede ustavne določbe do skrajnih posledic in s brezobzirno strogoostjo.

Hegemoni bodo res zagnali silen hrup; a kričali bodo samo enkrat, potem pa bodo utihnili — z a v e d n o. Da se pa narodom

največja sramota vsakega pravega Slovenca, ako bi ne prišel v atiski na pomoč svojemu bratu? To vino izpijem v prospeh Črnogore, v prospeh Slovanov!“

Trčili smo vsi z vsklikom: „Živio Slovani!“, kojemu se je pridružila i Stankova dobra mamka.

Bilo je lepega popoldne, ko sta tekla liki lastavici čila konjiča, vprežena v lahki kočiji, s Stankom in z mano proti Trstu, da bi se od tega trgovinskega mesta prepeljala na parobrodu v na Črnogoro. Noč je že bila, ko se pripeljeva v neko vas. Ustavimo se pred gostilno.

„Tone,“ reče Stanko najinemu hlapcu, „tukaj prenočimo, jutri zjutraj odrinemo naprej proti Trstu,“ — mene pa prime pod pazduho in vodi me proti kraju, kojega pozabiti ni mogel ubogi Stanko. Še enkrat je hotel videti Malko, reči jej je hotel zadnji „z Bogom“!

„Poslovil se nisem še od nje, govoriti nisem mogel z njo, ker bila nisva zadnje dni nikdar sama. Ne vem, se je li ona izogibala prilike, da bi mogel z njo govoriti, ali so pa drugi za to skrbeli, da naju niso pustili niti trenotek samih. Hudo

PODLISTEK.

Dvoje žrtev.

— Novela. —

(Iz popotne torbice Josipa Podhumskega).

(Dalje)

Dišala nama je jako dobro okusno pripravljena večerja, koju sva zavžila molče. Tik Stanka je sedela mati in ni obrnila očesa od sina, kojega ni videla že par let. Vočkrat je segnila v žep po robec, da si je obrisala solzo, ki se jej je prikazala v skrbnem očesu. Pri meni je sedel Stankov oče in dasi nama je vsakrat mnogo pripovedoval o novejših dogodkih, ko sva se vrnila domov, izpregovoril ni ves čas besedice. Nasproti je sedel Stankov brat Tinče in pridno skrbel, da ni izmanjkalo nikomur v kozarcu.

Zapalili smo že zavitke, ko se prva oglasi dobra mamka in reče:

„Stanko, ne vem, se mi-li sanja ali vrtil v glavi, da si prišel posloviti se danes od roditeljev?“

„Res je res,“ odgovori Stanko, a jedva smo ga slišali, „prišel sem v resnici.“

„Stanko, Stanko, ne kopaj mi pre-

podaja ravnopravnost z malo iličico — kakor bolnikom zdravila — to je povsem zgrešena metoda, ki pretresa nervozno vse notranje političko življenje naše. Z jednim mahom — pa mirna Bosna. In vlada bi lahko storila to, samo da hoče. Seveda bi morala žrtvovati tisto svoje načelo: da je le tedaj pravična, ako so ne zadovoljne vse stranke*.

Izvedenje ustave: to bi bil jedino primeren in zares jasen program.

Bodite odkritosrčni in dosledni!

I.

Glej no: vsaj naš „Mattino“ vendar ni tak, kakor smo mislili! Do sedaj smo menili vedno, da ima toli trdo kožo, da mu je bore malo do tega, kako sodijo o njem — drugi. Bivil se je pač z nami, neprestano in intenzivno, porabljujoč vsako mogočo priliko, ko je bilo moči nam zaletati polence pod noge. O tem pa nismo slutili, da bi mu bilo kaj do tega, kako sodimo mi o njega početju: vsaj navidezno preziral je suverennim ponosom bolestne vsklike Primorskih Slovencev, užaljenih zlasti zato, ker je javna tajnost, kje in kod se pase oni in isti „Mattino“, ki je imel za nas vedno le — brce.

In uprav zato smo prisiljeni obračati pozornost svojo temu listu, ker vemo, iz katerih jasli zoblje in kje je iskati zaščitnike njegove. Mimo tega se v tem listu zrealijo čustvovanja one stranke, ki se kaj rada razvije konservativno in patrijotičko. Za nas seveda, ki poznamo razmere tržaške, ni nikaka tajnost, da ta stranka, ki se s toliko emfazo nazivlje „patrijotičko“, pravo za pravo ni nikaka stranka, ampak kup imovitih ljudi brez pravega lastnega prepričanja, brez iskrenosti in brez potrebne enerģije — in v Trstu bi trebalo železne pesti, ako bi hoteli izvesti pravi, resnično patrijotički program do njega skrajnih posledic — ljudi, ki so le tedaj korajžni od sile, ko velja iti v boj proti nam Slovincem, in še to vedno le v zvezi z drugimi. — Glede na zaveznike proti nam Slovincem so pa ti ljudje prav malo izbirčni: danes se ti postavijo na stran rumene hiše — kakor bi bilo sicer tudi pravilno —, a jutri ti iščejo prijateljev — in to je škandal — v oni kolibi, ob katere pročelju kljubujeta vremenskim neizvedam Mihec in Jakec. To je sicer grozna nedoslednost, kajti motreč fluktuacije javnega političkega življenja po Primorskem v obče, in v Trstu posebe, sodijo vsi razsodni ljudje, da bi težnje teh dveh palač morale značiti dva ekstrema: kdor je prijatelj v tej, ne bi smel iskati gostoljubnosti v dru-

mi je bilo ves čas, da jej nisem mogel pri slovesu povedati, kar sem imel na srcu. Morda se mi danes ponudi prilika, da jej stisnem vsaj roko.*

Prišla sva blizu vasi.

„Vidiš tam ono visoko hišo,“ reče mi Stanko, „na koji se svetita tako lepo v luninem svitu strelovoda?“

Res videl sem lepo hišo, obkoljeno s košatim drevjem, ki je po velikosti in širokosti nadkriljevala vse druge tovarišice. Na vasi ni bilo žive duše, le tu in tam oglašil se je kak ponočni varuh — pes, zaslišavši najine korake. Stanko začne hoditi vedno bolj počasi. Oklene se me tesno okoli vratu; ališim, kako glasno mu srce tolče in čim bližje sva prihajala veliki hiši, razburjen je bil tembolj. Ustaviva se na cesti pred to hišo. Vrata so bila odprta na stežaj. Stanko me vleče za seboj bližje vratom, od koder sva videla v sobo. Videl sem mizo, za mizo je sedelo več oseb, na njej je gorela luč. Stanko je bil vedno bolj nemiren, bled je bil kakor smrt, ališal sem, kako mu je je sroe vedno močnejše tolklo. Iz sobe sem ališal več glasov, med kojimi so bile tudi besede: „V par mesecih praznujemo poroko.“

(Dalje prih.)

gej. Ali kaj je gospodi „konservativcem“ do doslednosti? Veseli so, da vsaj navidezno igrajo neko ulogo, če tudi s pripomočjo takih krogov, ki se ne nazivljajo „patrijote“ in „konservativci“ in ki bi najbrže protestovali slovesno, ako bi jim kdo hotel naprtiti ta naslova. Ničla so, naši konservativci, ki zadobi še le tedaj primerno veljavo, ako se jej pridruži potrebna enojka — ali z desne, ali z leve, to je njim vse jedno. Zato pa uživajo ti konservativci mej nami uprav toliko spoštovanja — kolikor ga zaslužijo.

Mej nami! Drugače pa je v onih krogih, ki opazujejo naše homatije le od daleč in ki opirajo poznanje svoje na — informacije! O kakovosti teh informacij nočemo govoriti tu, ker to ni namen temu članku. Naglašati treba le, da gospoda na Dunaji mislijo na podlagi teh informacij vse drugače o naših „konservativcih“, nego zaslužijo ti čudaki zbok političke kakovosti svoje. In zato ne smemo biti bezbrižni glede na kozolce, ki jih preobrača ta stranka na političkem polju. —

Toda vrnimo se k „Mattinu“, ljubeznivemu kolegu našemu. Rekli smo že, da nam je poštovati izjave tega lista uprav zato, ker se v njih zrcali tudi ne baš prijazna prikazen naših „konservativcev“. Rekli smo tudi, da doslednost ni ona čednost, ki bi bila v posebni meri lastna „patrijotički“ stranki Tržaški. Kakoršna pa je stranka, tako je nje glasilo. Prava tekmeča sta, kar se dostaje — nedoslednosti. Stranka se nazivlje patrijotičko in konservativno, a nje dejanja nikakor ne odgovarjajo temu naslovu. Kot patrijotje in konservativci ne bi smeli poznati narodnega nasprotstva do drugorodnih sorojakov, katerih lojalnost do vladarja in do domovine je vzvišena nad vse klevetanje: a v istini ne zamude nobene prilike, da ne bi pokazali tega nasprotja do sorojakov-Slovincem. Kot patrijotje morali bi skrbeti za to, da se v bojno četo združijo vsi elementi brez razlike narodnosti, goječi sveti čut zvestobe do domovine: v resnici pa se svojimi dejanji pehajo od sebe vse take elemente ter sodelujejo z onimi, ki niso konservativci, še manje pa patrijotje — patrijotje v avstrijsko-državnem zmislu. Tako je tudi z glasilom stranke. List so ustvarili baje kot nekako protitežje tendencijam, pojavljajočim a v skro vseh tržaških listih. A kaj vidimo? Vidimo, da ta list po svoji neokretni in odurni pisavi dela — hotè ali nehotè, nočemo tu razglabljeti — v potu svojega obraza za one, proti kojim naj bi se bojeval, ako je res patrijotičen. Tako vidimo tudi pri listu skrajno protislovje mej tem, kar bi moral biti, in tem, kar v resnici je.

Kakor je stranka dosledna jedino le v nedoslednosti, tako greši tudi nje glasilo dan na dan proti načelom, za koje naj bi se bojevalo. Pri tej doslednosti v nedoslednosti pa trpimo mi Primorski Slovani. Posledica nenaravnim tem odnošajem je ta, da imamo mi primorski Slovani proti sebi seveda italijanske liberalce in kot zveste njih sotrudnike tudi „konservativce“. Kakor se protivijo „Indipendente“ in vsa slavna njega družba najskromnejšim narodnim zahtevam našim, tako je „konservativni“ „Mattino“ vsikdar po konci, kedar-koli zahtevajo koristi naših narodnih in političkih nasprotnikov, da se Slovani obrekujejo in sumničijo. V takih slučajih opravi „Il Mattino“ istotako svoj pošteni del imenitne te naloge, kakor „Indipendente“, „Cittadino“ e tutti quanti.

Osebito se je proslavil „Il Mattino“ te dni v borbi svoji proti Goriškem Slovincem. A junak jo je skupil slednjič tako gorko, da se kar zvija v številki svoji od 22. t. m. Lekcija mu je pač prišla do živega, sicer ne bi se opravičeval tako krčevito: on, ki je — kakor smo že naglašali začetkom tega članka — dosedaj preziral suverennim ponosom sodbo se slovenske strani. A rezki odgovor „Nove

Soče“ očevidno ni spekel samo tržaško konservativnega glasila, nego še bolj njega odlične zaščitnike. Kajti zagovor v „Mattinu“ zveni tako nenavadno, rekli bi, diplomatiški, da slutimo po vsej pravici, da se ni pisal v uredništvu lista. A okolnost ta nas sili, baviti se s poslednjo izjavo „Mattinovo“ glede na nas Slovence. In ker so se odzvali „Novi Soči“, morda bodo slušali tudi našo besedo.

„Il Mattino“ se bori z vsemi štirimi proti trditvi, kakor da goji proti Slovanom grde „instinkte glasovitega inkvizitorja Torquemada“, trdeč zajedno, da hoče z nami živeti v miru in lepem sporazumljenju že zato, ker smo sosede. „Nikdar — tako vsklika ljubeznjivi naš kolega — nikdar nismo v svojem listu pobijali njihovih (Slovanov) teženj, ako niso prekoračevale meje zakonitosti. Na ustavnem torišču države imajo vse narodnosti jednako pravico razvijati se v narodnem duhu, ki jim je lasten; te pravice spoštovali smo mi vsikdar. Gola resnica je, da smo vsikdar podpirali težnje Slovanov, ako so se opirale na načelo ravnopravnosti. Ali kdor hoče, da ga spoštujejo, mora tudi sam spoštovati.“ Po teh zares lepih besedah pa pravi, da se je protivil le raznim „utopijam“, pojavljajočim se v tem, da se hočemo polastiti tal, lastnih drugim narodnostim. „Il Mattino“ zaključuje svoj članek nastopno: „Ne da se tajiti, da en del Slovanov nekaj časa sem vse preveč zaljubljeno pogleduje v sveto Rusijo in v fantazem „panslavizma.“ Proti takim radikalnim elementom se bojujemo in se bomo bojevali, kadar-koli se nam ponudi prilika. To pa ne iz mrznje do kogar si bodi, ampak v ime onega načela reda in stroge zakonitosti, ki je zapisano na čelu našega programa.“

Glasno smo se zakrohotali prečitavši te tirade; a z nami vred smejejo se izvestno vsi oni, ki poznajo našega „Mattino“. V prihodnji številki čemo lepo razlučiti ta lepi šopek, ki ga nam je povil ljubeznjivi kolega: pero za peresom, kakor se razluči slastna artičoka.

Politični pregled.

Notranje dežela.

Odsek za uravnovo valute je vsprejel jednoglasno predloge vladine, tičoč se kovanja srebrnega drobiža, odklonil pa z 20 proti 4 glasom kovanje drobiža iz nikeljna.

Po pojasnilih g. finančnega ministra je pa odsek v svoji včerajšnji seji razveljavil svoj sklep glede kovanja drobiža iz nikeljna ter zapričel vnovič debato o členu XI.

Z ozirom na današnji uvodni članek je zanimiva nastopna vest, koja priobčuje glavno glasilo nemških liberalcev: „Valed vznemirjenja po planinskih deželah odložila se je do leta 1893/1894 po dr. Ferjančiču v proračunski debati zahtevana, v spomenici slovenskih poslancev urgirana ter povodom mladočeške obtožbe proti grof Schönbornu zagotovljena osnova slovenskih stolic na juridiški fakulteti Graški.“ Vest ta sicer ni prav verojetna, ako pa je, bila bi to prav tista metoda, koja označujemo v današnjem uvodnem članku. Ako se bomo vedno plašili pred vznemirjenjem gospode nemških liberalcev in nacionalcev, ne pridemo izvestno nikdar do jednako-pravnosti, to je, do izvršenja ustavnih določeb. —

Nemški nacionalci štajerski prirede vendar svoj shod. Z mnogih strani se je sicer oporekalo temu, a „Grazer Tagblatt“ zatrjuje, da mu je prišla vest o shodu iz povsem verodostojnega vira. Predmet debatam in protestom bodo izvestno „koncesije“, s kojimi obsiplje vlada baje nas Slovence.

V političnem pregledu poslednje številke občeudovali smo pogum kneza Bismarcka, da se je v očigled notoričkim istinam mogel bahati se svojim prijateljstvom do Avstrije.

Približno čisto misel naglašá Dunajski list „Wiener Allg. Zeit.“ Ta list piše: „Nikakor ni mogoče, varati se, kar se dostaje pravega mišljenja Bismarckovega nasproti Avstriji. On je iskal zveze z Avstrijo zgolj za to, da bi begal Rusijo. Mi smo bilile orodje v njega roki. Pri tem se je nadejal, ali da vender-le vjame Rusijo — po tem bi mu bilo naše prijateljstvo deveta briga —, ali pa je računal na to, da prepreči približanje in sporazumljenje naše države z Rusijo s tem, da jo ukuje v okove zveze. K sredi ni več govora o takej ulogi naše uržave, odkar je odstopil on.“

Knez Bismarck je zapustil Dunaj dne 23. t. m. Zahvalil se je v „N. Freie Presse“ na čestitkah in simpatičnem vsprejemu. V Sanct Pöltenu in Lincu priredili so mu ovacije.

Vnanje države.

Iz Pariza javljajo, da pride carica ruska z velikim knezom Jurijem za dlje časa na Francosko. Tudi carevič pride baje tja.

Jako značilno je, da se domači avstrijski in inozemski listi veliko živahneje bavijo z obiskom Bismarckovim na Dunaji, nego se sestankom kralja italijanskega z cesarjem nemškim. To ni posebno laskavo za odločilne kroge v Berlinu; a tudi za zvezo Italije z Nemčijo ni to baš prijazno znamenje.

Uradni list Italijanski je že priobčil postavo o vinski klavzuli.

Imena članov novega ministerstva Grškega so se že predložila kralju. Načelnik kabinetu bode Trikupis.

Pred vojnim sodiščem v Sofiji prične se dne 30. t. m. obravnava proti „morilem“ ministra Belčeva. Mogočni Stambulov smatra take „sodniške obravnave“ kot najprimernejše sredstvo iznebiti se neprijetnih tekmecev.

Znanega francoskega dinamitarja Ravachola so pri drugem procesu, vršivšem se v Montbrisonu, vendarle obsodili na smrt. Zatožen je bil umora 5 oseb. Njega soobtoženca so oprostili.

Različne vesti.

Slovinci! V malo dneh slavili bomo praznik slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Podpisani odbor šteje si v sveto dolžnost poprijeti zopet inicijativo, da oživimo preplemenito idejo, koja je izprožil že lansko leto, to je, da postanemo Slovenci verni posnemalci uzornega in požrtvovalnega národa češkega tudi glede na pospeševanje narodne vzgoje mladine. Čehi nabirajo vsako leto svoj sv. Vaelavski dar — zakaj ne bi mi uveli **Cirilo-Metodijaki dar** v podporo zavodov naše družbe sv. Cirila in Metoda?! Skrb za vzgojo mladine je plemenita: tej skrbi se ne smemo izogibati tudi mi Slovenci! — Praznik sv. Cirila in Metoda je že po sebi vzvišen, svet dan; a njega sijaj moremo še povekšati s tem, da položimo vsakdo po svojej moči — darek na žrtvenik v prospeh idej, koje sta oživila ter razširjala sveta blagovestnika. — O tej zadevi spregovorimo obširneje v prihodnji številki „Edinosti“.

Odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Kresov je bilo videti na predvečer Sv. Ivana jako mnogo po Tržaški okolici in po vseh višavah kráne Istre. Potniki, vozeči se po železnici tisti večer, divili so se čarobnim prizorom, predočujočim se njim po bližnjih in daljnjih vrhuncih. Tako je prav! Izpovedujmo s plamtečimi kresi, da smo Slovani, spoštuječi častite svoje starodavne običaje!

Iz državnega zbora. Zbornica je vsprejela v drugem in tretjem čitanju postavni načrt o premembi državne garancije južno-severno-nemški zvezni železnici in nje morebitnem odkupu. Na dotično interpelacijo posl. Riedlerja je odgovoril gospod minister za poljedelstvo, da se je že doseglo sporazumljenje mej posamičnimi ministertvi glede osnove gospodarskih zadržug. Radi potrebnega izvršenja podrobnosti pa se predloga predloži še le v bodoči seji.

Pri nadaljevanji debate o stavbenih obratih vsprejela je zbornica paragraf 2. te postave, kakor sta priporočala poslanca Zallinger in Pattai, vzlic ugovarjanju finančnega ministra, v sled česar je poslanec Exner odložil posel poročevalca.

Tržaški mestni svet. Včeraj zvečer je imel mestni svet Tržaški svojo sejo. Kuratorij muzeja „Revoltella“ javlja, da je umrl član kuratorija, inženir Barlam. Gosp. župan obeča, postaviti nadomestno volitev na dnevni red jedne prihodnjih sej. Društvo „Minerva“ prosi za prinos 250 gld., da more dostojno proslaviti 50 letnico smrti odličnega meščana Rossettija. Světnik Burgstaller se sicer ne protivi dovolitvi tega prinosa, a meni, da bi bilo vsakako primernejše, da društvo pokrije samo stroške, ako hoče slaviti Rossettijev spomin. Slednjič zahteva govornik, da se vender kaj ukrene za spomenik Rossettiju. Potem so dovolili jednoglasno naproseni prispevek 250 gld. Župan je prijavil za tem, da je deželna vlada Kranjska kot druga instance mestu Tržaškemu v prilog premenila odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Postojini, tičoč se vodovoda iz „Reke“. Občini Tržaški se dovoljuje neomejeno, da sme zgraditi odvodni kanal iz gorenjih virov „Reke“. Na to so vsprejeli bilanco mestne zastavljavnice za leto 1891., koja kaže 18.526 gld. 42 kr. čistega dobička. Za poprave v „Villa Revoltella“ dovolili so izredni kredit 2952 gld. — O predlogu specialnega odseka, da se v Trstu na občinske stroške osnuje električna centralna štacija, vnela se je živahna debata. V ta namen bode trebalo kredit 200.000 gld. Za začetek določa poročilo 2000 svetilnic, koje števalo bi se pozneje zvečšalo na 6000. Dompieri, Oblasser, Liebman in Burgstaller dvomijo, da bi vapevalo to podjetje. Zbornica je tudi res vsprejela predlog Oblasserjev in Liebmannov, da se stvar odloži za sedaj. S tem so zaključili sejo.

Dobro znamenje. Upravne občine: Velika Nedelja, Trgoviači, Cvetkovi, Sodinci, Šardinje, Vičanci in več drugih so odposlale našemu neutrudljivemu državnemu poslancu slededeč pismo:

„Visokočastiti in veleučeni gospod dr. Lavoslav Gregorec, državni poslanec, pri Novi Cerkvi!

Zaupni možje in tudi drugi Vaši posredni volilci tukajšnje občine Vam izrekamo naše srčno hvalo za tako požrtvovalno potezanje naših narodnih in gmotnih pravic ter vam sporočimo naše popolno zaupanje k Vašemu delovanju posebno zato, da se združite z nam bratskimi hrvatskimi poslanci in Vas prosimo, na to delovati, da se vsi naši slovenski poslanci zjedinijo s hrvatskimi in drugimi takimi slovenskimi zastopniki, kateri imajo jednake težnje s našimi in tudi resno voljo, naše pravice braniti. V jedinosti je moč!

Bog Vas ohrani še mnogaja leta našim državnim poslancem“.

Komentar naj si napišejo gospoda državni poslanci sami.

Tužna letra. „Naša Sloga“ dobila je iz povsem zanesljivega vira vest, da ljudje v Krmedu, okolice puljske, kjer govore izključljivo hrvatski, morajo hoditi k spovedi v Kanfanar ali Savičent, ker kapelan v Balah — kamor spada Krmed — ne zna hrvatski. Kako pa je z bolniki? Te pa spoveduje pötem tolmača. To

je pač tužna slika. „Naša Sloga“ je po vsej pravici radovedna, kako opraviči znani Poreški duhovnik in dopisnik listoma „L'Ecco del Litorale“ in „Istria“ te spovedi — pötem tolmača.

V varstvo domačega vinskoga pridelka. Ko stopi v veljavo znana vinska klawzula v trgovinski pogodbi z Italijo, utegne za trgovino z našimi domačimi vini nastati huda nevarnost s tem, da pridejo na tržišče ponarejena vina italijanska. Z ozirom na to nevarnost izročila je posebna deputacija ministroma za poljedelstvo in trgovino spomenico, v kojoj prosí potrebnih naredeb, da se odvrne preteča nevarnost.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma za otroški vrt družbe sv. Cirila in Metoda, daroval je g. dr. Matej Pretner, odvetnik v Trstu 1 gold.

„Slovenska čitalnica“ v Trstu vabi k izletu, ki ga napravi dne 29. junija 1892. v Divačo, oziroma Senožče kakor sledi: Prvi oddelek izletnikov 1. se odpelje iz Trsta po državni železnici zjutraj ob 7. uri 50 minut v Divačo; 2. pride v Divačo zjutraj ob 9. uri 4 minut; 3. se pelje iz Divače v Senožče; 4. obeduje v gostilni g. Mušiča v Senožčah; 5. se vrne po kosilu v Divačo, kamor pridejo izletniki ob 4. uri popoldne ter se snidejo v gostilni pri Maganji nasproti cerkve z izletniki drugega oddelka. Drugi oddelek izletnikov 1. se odpelje iz Trsta po državni železnici popoldne ob 2. uri 50 minut v Divačo; 2. pride v Divačo popoldne ob 3. uri 54 minut; 3. se snide popoldne ob 4. uri v Divači v gostilni pri Maganji z izletniki prvega oddelka. V gostilni pri Maganji v Divači prosta zabava; gostilna bode rezervirana samo za izletnike. Kdor pojde s prvim oddelkom v Senožče, naj to naznani vsaj do poludne 28. t. m. v Čitalnici, da se zamore pravočasno poskrbeti za vozove in obed. Poroča se nam nadalje, da se mimo pevcev udeleži izleta tudi oddelek tamburaškega zbora „Trž. Sokola“. Nadejati se je torej izborne zabave.

Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku napravi svojo veselico dne 10., in ne 8. julija, kakor je bilo objavljeno.

XXVII. redni zbor „Matice Slovenske“ vršil se je v sredo v mestni dvorani Ljubljanski. Vseh dohodkov je imela „Matica“ v minolem letu v glavnici 12.023 gld. 9½ kr., v obligacijah 11.224 gld. Stroškov je bilo 6371 gld. 42 ½ kr. Koncem leta 1891. ostane imetka 5651 gld. 67 kr. v gotovini in 11.224 gld. v obligacijah. „Proračun za leto 1893. znaša 7635 gld. 90 kr.

Premoženje „Matice Slovenske“ je iznašalo koncem leta 1891. 198 gld. 93 kr. v gotovini, 5452 gld. 74 kr. v hranilničnih knjižicah, 11.224 gld. v obligacijah, vknjiženi kapital 6000 gld., vrednost hiše 29.069 gld., inventar 360 gld. zaloge knjig 3000 gld., čisti aktivum 414 gld. 74½ kr., skupaj torej 55.719 gld. 41½ kr., in se je od predzadnjega leta pomnožilo za 1895 gld. 20 kr. Jurčič-Tomašičeva ustanova za literarne namene, katero ima „Matica“ v oskrbi, znaša 2662 gld. 5 kr., zbirka za spomenik dra. Coste 1355 gld. 39 kr., zbirka za spomenik dru. Janozu Bleiweisu 2696 gld. 67 kr., narodna čitalnica ljubljanska 1000 gld. Pri dopolnilni volitvi so bili izvoljeni odborniki Anton Bartel, dr. Ivan Janežič, dr. Anton Jare, Ivan Majcinger, Makso Pletteršnik, Andrej Senekovič, dr. Jakob Šket, Fran Šuklje, Ivan Vilhar, Vilibald Župančič, dr. Jarnej Zupanec. Na predlog gosp. župana Grasellija imenoval je občni zbor g. deželnega predsednika barona Winklerja častnim članom „Matice“.

Rojansko posojilno in konsumno društvo nameruje na željo več odličnih rodoljupov iz Gorice in goriške okolice razširiti svoje delovanje tudi na Gorico. V ta namen vabi vse slovenske rojake na posvetovalni shod, ki bode v sredo dne 29. t. m. ob 3.

uri popoldne v dvorani gostilne „Dreher“, Via del Giardino, št. 14 v Gorici.

Iz Tomaža se nam piše: Iz propalega vinarskega društva Štanjel-Tomaž se je razvilo novo vinarsko društvo v Tomažu, ki ima že 2000 □ metrov lepega vinograda; to leto se je pa črez 2000 □ m. razdelalo na novo, ter zasadilo Riparijo in Solonis. Od 4000 po slavni c. k. vlade darovanih ameriških kolči se je prijala ogromna večina. Te so se v mesto posadile, ali pa zabiljale. Družbenikov šteje zadruga 63, za blagor domovine navdušenih možakov (in tri gospe), ki plačujejo letnih 3 f., dokler naraste delnica do 20 f. Trtna uš se je pojavila v bližini zato smo se resno poprijeli ameriške trte.

Po knjižici R. Dolence smo poskusili zeleno trtno cepljenje maja meseca in vpeh je gotov. Reči se more, da, ako to delo opravlja večja roka, se prime sleherni cep.

Dne 24. julija t. l. popoldne ob 4. uri bo občno zborovanje na mestu vinograda pod košatimi kostanji; in ako Vam drago, poročim Vam o delovanju.

Bomo jako hvaležni. Op. ur.

Iz litijskega okraja se nam piše: Binkoštni ponedeljek se je pričelo v Litiji v gostilni gospe Josipine Kobler pri „Fortuni“ kegljanje na dobitke in sicer kegljajo gospodje na pet dobitkov v korist gasilnega društva v Litiji; dame pa na dva dobitka (service za čaj in skledico za surovo maslo) v korist naše prevažne družbe sv. Cirila in Metoda.

Ker se ravno zdaj bliža praznik naših imenitnih slovenskih apostolov, ne bi-li kazalo, da bi povsod, kjer bivajo Slovenci, napravljali v korist te družbe koncerte, kegljanje in druge primerne igre, da se za Cirilo-Metodov dan nabere kaj darov, da bi družba laglje delala v našo korist? V to pomozi Bog!

Postajica v Ricmanjih. Iz Istre nam pišejo: Z velikim veseljem smo pozdravili otvoritev postajice v Ricmanjih, kajti v resnici nam je prav pri rokah. Nam nikakor ne kaže, voziti se do postaje sv. Andreja, ampak nam ugaja veliko bolj, da vstopamo in izstopamo v Ricmanjih, ter hodimo potem peš v Trst in iz Trsta. Kako se naši seljaki radi poslužujejo te ugodnosti, dokaz je to, da dan na dan vstopi in izstopi v Ricmanjih nad 100 ljudi od vseh krajev, največ pa iz Istre. Zato pa se moramo pritožiti — ker to je res brezobzirno —, da na postajici v Ricmanjih ni nobenega prostora, kjer bi mogli ljudje pri slabem vremenu čakati na prihajajoče vlake. Generalno vodstvo prosimo najtakreoneje, da ukrene kaj v tej zadevi, saj bo to v veliko korist železnice same. A tudi naši gg. poslanci naj bi se pobrigali za to zadevo.

Posestnikom vinogradov v obsežju užitniške orbe, kakor tudi producentom vina in mošta od trt, rastočih v tem obsežju, se naznanja, da morajo za odmerjenje užitnine predpisane prijave do dne 15. julija predložiti c. kr. glavnemu carinskemu uradu.

Iz Herpelj došla nam je nastopna pritožba: Nedavno bilo je pri nas na izletu 60 otrok iz Škedenja z učitelji in duhovnikom, a utaborili so se v gostilni trdega Nemea. To treba zares obsojati, da podpiramo rajše ptujce nego domačine. Na tem ne trpi samo narodnost naša, nego tudi obče blagostanje.

Prodaja spomenikov in križev. Na pokopališče sv. Ane prodajalo se bode v ponedeljek dne 27. t. mj. ob 9. uri predpoldne nekaj stotin nagrobnih spomenikov, križev itd. Natanjčniji pogoji prijavijo se omenjenega dne na lici mesta.

Samomor. 45-letni težak Sancin skočil je raz 12 metrov visok zid v ulici Via di Romagna v ulico Fabio Severo. Obležel je razkrojeno čepinjo na lici mesta. Zdravniška pomoč prišla je prekasno.

V blaznosti. Znani nadzornik straušč v Via Torrente je zblaznel, ter je hotel včeraj prerezati vrat svoji lastni ženi.

Jedva da so odvrnili grozno nesrečo. Prepeljali so ga v bolnico.

Katastrofa v Pribramu. Konečna obravnava proti obtožencem se bode vršila dne 2. julija.

„Slovanski Svet“ ima v 12. št. nasledujo vsebino: 1. Državne službe in Nemci pa Slovani. 2. Liturgija rimske cerkve (dalje). 3. O glavenstvu v krščanskem svetu. (V latinici in cirilici slovenski tekst, ruski pa v izvirniku). 4. Русскія рбен. 5. Ruske drobtinice. 6. Письма о голодѣ. 7. Dopisi (s Kranjskega, Štirskega in Bukovine). 8. Ogled po slovanskem svetu. 9. Književnost.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz Št. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz Št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosí gostilničar Covacich. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Bariera vecchia, čia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižom, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pošne tiskalice. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonialnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slačic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevarja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19. Priporoča slav. občinstvu vsake vrste moke, otrobov, turšice, ovsu in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Anton Vrabec, trgovina z steklenino, lončenino in lesenino itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim Slovincem. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v hiši Cacia, ulici Via Arcata, nasproti III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroji. V njega delalnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koja se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Anton Ščuka Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroji. V njega delalnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koja se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici „Caserma“, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. — Najeleganterje ter solidno delo in točna postrežba. CL.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpoložljiva tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča **Anton Šorli**, kavarnar. CL.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. CL.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. CL.

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Vittoria št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštino vred. CL.

Blažina Tone, lastnik krčme k „Ruskim Toplicam“, Via Giulia št. 8, uljudno prosi za mnogobrojni obisk svoje krčme, kjer se pije izvrsten isterski teran. In so še boljše skrbi za želodec. 25—25

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Roma št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60—40

Hotel in restavrant Šiškovci prav blizu postaje Hrpolje - Kozina ima jako lep razgled v visokosti 490 metrov nad morjem; oskrbljen je izborna z vsem potrebnim; na razpolago so krasno opravljene sobe za poletno bivanje; kuhinja in pijače izborne, cene nizke. Voznina po železnici stane samo 20 kr. 7—26

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladščice itd. 24—48

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghega toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpoložljiva tudi istrsko vino na zunaj in sicer loko stacion Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kakor druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacich. 51—24

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vatrijskih tovarn. Cene nizke. 49—23

Spomladansko zdravljenje najboljšo je s čajem iz tavžentroz (milefiori). kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper palenje v želodec, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., a pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenj zdravlila. Dobiva se v odlikovani lekarni 43—100 **PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.** Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma.

Katoliki! Pomozite mi zgraditi cerkev za tukajšnje prav revno Pijevo občino, na mesto sedanje siromašne in podrtljive kapele. 8. prvem oktobrom bi rad prišel zidanje, a nimam še zbrane niti polovice za zgradbo potrebnega denarja. Dobrodošel je tudi najmanji dar.

Frank 10—4 župnik pri sv. Piju (St. Pius). Berlin, Pallisadenstrasse 73.

Tinktura za želodec, katero prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta je mehko uplívno, delovanje prebavnih organov ureja joče sredstvo. Krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprete. — Razpoložljiva je izdelovalci v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.30, z 56 stekl., 5 kg. teže, velja gl. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 13 kr. stekleničica razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 20—25

Moja zaloga strojev nahaja se v **TRSTU**, ulica Zonta šte. 5, pod tvrdo **Živic in družb.** (Schivitz & Comp.)

V zalogo prihajajo pogostoma dozdnevni kupei, koji si stroje ogledujejo, pa kadar jih so dobro ogledali in ceno izvedeli, izražajo svojo nevoljo, češ, da so si stroje drugod slabo kupili, ker moji so bolji in cenejši. Kupujejo mačko v žakliji, ker ne poznajo blaga, kojega kupijo, ne agenta, po kojim, in ne fabrikanta pri katerem naročujejo. Pride blago slabo ali dobro, morajo je držati, in sreča, če se ne pridejo ob plačano aro.

Prosim gospode posestnike, naj prideje v mojo zalogo poprej, ko stroje kupijo kje drugje; zmenili se bomo, ker moja skrb je, vsem dobro postreči; živim v deželi in od deželanov, zato pa niso v nevarnosti biti opeharjeni. Prosim narodnjake, naj se držijo načela „svoji k svojim“! in da ne bi podpirali ljudi, kateri morda nas zaničujejo in nam škodujejo.

Priporočam mlatilnice in čistilnice za žito, pumpe za vsako rabo, cevi in vsake vrste drugih strojev in kar k temu spada. Moje škropilnice proti peronospori so se skazale najizvrstnejše.

Izdolujem vodovode, tovarne i. t. d. **V. Mat. Živic**, inženir. —3

Kina-železna esenca proti boleznim v želodec in na živcih, kakor tudi za krepitev krvi. Steklenica 70 kr. — Marijine kričistilne kroglice, tudi čistiven lek. Škatljica 20 kr., 6 škatljic 1 gld. **Lekarna Franzoni**, Via S. Antonio nuovo 5, poleg cerkve. Zaloga vsa-6—8 koršnih zdravil.

Kótranove sladčice katere izdeluje lekarničar **PRENDINI v Trstu** Telefon št. 834. 38—59 Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kótranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kótranovega izvlečka iz Norvedškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva. Te sladčice imajo isto moč kakor kótranova voda in glavice (Kapsule), lažje so, prožjavo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizke ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vdobljeno ime izdelovalca **Prendinija** in na drugej besedo **Catrame**. V Trstu se prodajajo v lekarnici **Prendini** v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

DROGERIJA na debelo in drobno **G. B. ANGELI** 104—1 4—12 **TRST** **Corso, Piazza della Legna št., 1.** **Odlikovana tovarna čopičev.** Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode. **MINERALNE VODE** iz najbolj znanih vrelov kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Otvoritev! V Via della Corte št. 2. je na novo otvoril in priporoča slavnemu občinstvu najboljšega oglja in drv po **3 kr. kilogram** 4—4

Tone Rupena. Dobra vaga. —

V založbi **L. Schwentner-jeve knjigarne v Brežicah** je ravno kar izšel: **„Venec slovenskih pesnij“** za oitre. 2—3 Sestavil **Jos. Mesiček.** Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Josip Pizzarello mehanik v Trstu **Via Fontanone br. 12** popravlja in prodaja stroje za šivanje vsakoršnega zistema, nove in že rabljene, z garancijo. Instalujejo se električni zvonci. Popravljajo se velocipedi z pnevmatiškoguno. 9—104

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ imela bode od 27. junija t. l. naprej svoje uradne dni: ob ponedeljkih od 10. do 11. ure zjutraj ob četrčkih od 3. do 4. ure popoldne. Informacije dobivajo se vsak dan od 3¹/₂ do 4 ure popoldne v naši pisarni 3—3 **Via Molin Piccolo št. 1 I. nastropje.**

Znatno obaljene cene **Tiskalicam za vino, voće i masline** **IZVORAN FABRIKAT** najnovijeg izvrstnog sustava sa neprestano djelujućom dvojakom pritiskom silom. Zajamčena najveća djelatnost do 20% veća nego li kod svih ostalih tiskalnica. Kod svih izložba odlikovane prvimi nagradami **Mlinove za grozdje, voće, masline, strojeve** za sušenje voća kano i za sve proizvode iz bilinstva i životinjstva. Tiskalnice za sieno na ruku, i strojevi za trebljenje kuruze. Najnoviji samostalni patent. štrcaljke za trsje „Syfonia“ izradjuju jedini tvorničari 6— **PH. MAYFARTH i drug.** tvornica poljodjelskih strojeva **BEČ II. Taborstrasse 76.** Kataloge šalje badava, prima zastupnike. — Kod kupnje opominje svakoga, da pazi na podielanje.

1891. Zagreb Čestiti diplom 1891. Temesvar Zlata kolajna. **KWIZDE** **Korneuburški prašek za rejo živine** za konje, rogato žival in ovce. Porablja se že skoro 40 let z najboljšim vspehom v večini hlevov, ko živina rada ne je, pri slabi prebavi, v zboljanje in pomnoževanje mleka pri kravah; pospešuje vztrajnost živali proti kužnim vplivom. II **Cena cele škatljice 70 kr., 1/2 škatlje 35 kr.** Paziti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrecno **Kwizde korneuburški prašek za rejo živine.** Pravo se dobiva po lekarnah in drogerijah. **GLAVNA ZALOGA** **FRAN IV. KWIZDA** c. in k. avstr. in kr. rum. dvorni založnik, okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

T. MAGRINI & C. 12—9 **Zavod za glasovire.** **Saloni:** ULICA Corso šte. 2 **V TRSTU** **Tvornica:** ULICA Aighieri št. 2 **V TRSTU** priporočajo svoje nepresečne glasovire od 300 gld. naprej, narejeni v lastni tovarni po najnovijih načrtih, kateri se odlikujejo po svoji zvočnosti — kakor podolgasti klavirji — kakor tudi po lepodonečjem timbru ter imajo — napram podolgastim klavirjem — prednost mehanike na dvojno ponovitev, katera jih učinja ugodne za učenje in to tembolj zato, ker jim njih moderna konstrukcija v železu jamči, dolgo trpežnost kakor podolgasti klavirji. Zavod je tudi dobro preskrbljen z bogato zalogo glasovirov podolgastih, mej katerimi se priporočajo osobito oni ugodno poznati iz dunajske tovarne: **Erste Productir-Genossenschaft der Claviermacher.** Razprodaja — Menjalnica — Posojilnica — Uglasbilnica — Popravljalnica.

